

DE WAARDE VAN GROEN →

Het jaar 2015 was voor Nationaal Groenfonds een mooi jaar, waarin veel is gebeurd. Voor mij was het een enerverend eerste jaar als voorzitter van het Groenfonds. Een jaar waarin ik heb mogen ervaren wat het Groenfonds allemaal doet en wat de maatschappelijke impact daarvan is.

Het behoud en ontwikkeling van onze natuur en ons landschap zijn van levensbelang voor ons en voor de toekomstige generaties. Net als het duurzaam gebruik van onze natuurlijke hulpbronnen. Vanuit de overtuiging dat 'groen' het waard is om in te investeren, zetten wij ons elke dag weer in om samen met u een bijdrage te leveren aan een groener Nederland.

Graag nemen wij u mee langs de belangrijkste resultaten van 2015 en laten wij u enkele prachtige projecten zien van het Nationaal Groenfonds. Het complete jaarverslag 2015 kunt u downloaden op onze website.

Professor dr. Cees Veerman
Voorzitter Nationaal Groenfonds

nationaalgroenfonds.nl/jaarverslag

2015 in het kort

→ BELANGRIJKSTE CIJFERS
→ NATIONAAL GROENFONDS IN BEELD

POSTBUS 15
3870 DA HOEVELAKEN
WESTERDORPSSTRAAT 68
3871 AZ HOEVELAKEN
TELEFOON 088 253 9255
INFO@NATIONAALGROENFONDS.NL
NATIONAALGROENFONDS.NL

meerwaarde voor natuur & landschap

BELANGRIJKSTE CIJFERS 2015

Nationaal Groenfonds zet zich al jaren in voor een groen en mooi Nederland. Wij financieren projecten met kennis van groen én geld. Deze unieke combinatie gebruiken wij om op een duurzame manier ecologie en economie te verbinden en zo projecten te realiseren met meerwaarde voor mens en natuur. Ook in 2015 hebben wij ons ingezet voor het behoud van onze natuur en ons landschap. Wij nemen u mee langs de belangrijkste cijfers van 2015.

FINANCIERINGEN

TOTAAL AAN FINANCIERINGEN
703 MLN

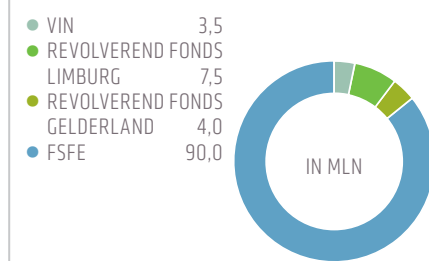
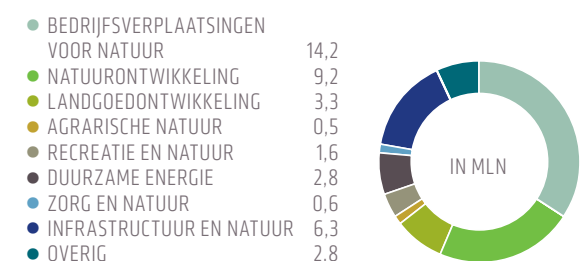
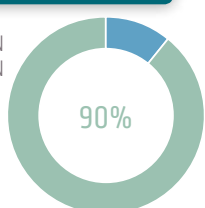

Het geld dat wij voor klanten beheren voor specifieke natuurprojecten:
PORTEFUILLE PROJECTREKENINGEN
CREDIT BEDRAG: 329 MLN
DEBET BEDRAG (KREDIETLIMITEN): 9,1 MLN

PORTEFUILLE VERSTREKTE FINANCIERINGEN IN MLN	MET ALS DOEL	WELKE PRODUCTEN HOREN DAARBIJ
RIJK 139	GRONDAANKOPEN VOOR NATUUR	EHS-LENINGEN
PROVINCIES 79	GRONDAANKOPEN VOOR NATUUR	CONVENANTSLENINGEN
PROVINCIES 6	NATUURPROJECTEN	OVERIGE LENINGEN
TBO'S 240	GRONDAANKOPEN VOOR NATUUR	PNB LENINGEN
PARTICULIEREN 200	VOORFINANCIERINGEN PARTICULIER NATUURBEHEER	VPN-VSPN-PVSPN
PARTICULIEREN 40	NATUURPROJECTEN EN GRONDAANKOPEN VOOR NATUUR	OVERIGE LENINGEN

EIGEN VERMOGEN

52,4 MLN UITGEZET IN LENINGEN, DEPOTS EN LOPENDE OFFERTES.

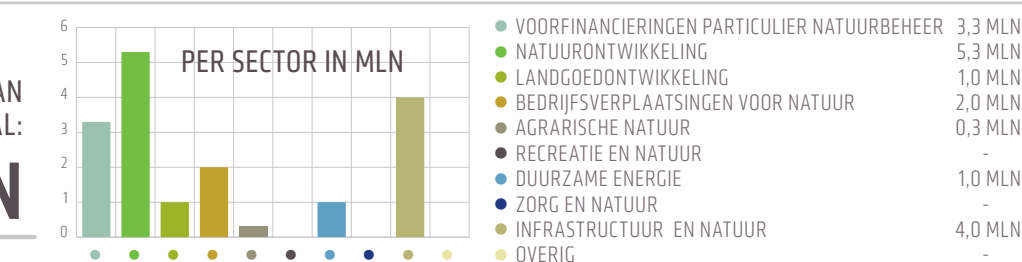
REVOLVEREND FONDS TOTAAL
58,8 MLN

ONDERVERDELING LENINGEN REVOLVEREND FONDS TOTAAL
41,3 MLN

BEHEER FONDSSEN VAN DERDEN TOTAAL
105 MLN

VERSTREKT

FINANCIERINGEN VERSTREKT AAN PARTICULIEREN IN 2015 TOTAAL:
16,9 MLN

RESULTAAT

1,5 MLN gaat terug in ons Revolverend Fonds en wordt uitgezet in nieuwe leningen.

Het aantal hectare gerealiseerde natuur met financiering van Groenfonds in 2015 is **345** hectare grond. Dat zijn ongeveer 700 voetbalvelden bij elkaar.

HIERMEE HEBBEN WIJ EEN BELANGRIJKE BIJDRAGE GELEVERD AAN:

De bijdrage van het Groenfonds aan klimaatdoelstellingen is 136.131 ton CO₂ (het aantal ton CO₂ dat vermeden is door het benutten van duurzame energie of vastlegging in bos). Dat is gelijk aan 17.000 huishoudens, als je bedenkt dat een gemiddeld huishouden jaarlijks direct 8 ton CO₂ uitstoot door energie in huis en vervoer.

136.131 ton CO₂

OVER ONS

DIT DOEN WIJ MET
VEERTIEN FTE

ÉÉN KANTOOR
IN HOEVELAKEN

ÉÉN GROTE COMPUTER

1 BIOGAS LEEUWARDEN

MESTVERGISTER OP DE DAIRY CAMPUS IN LEEUWARDEN

De Wageningen Universiteit heeft geïnvesteerd in een co-vergister om van mestafval een energiebron te maken. Zo is er een nieuwe technologie ontwikkeld die het mogelijk maakt om ook ander restafval zoals bermgras en hout te gebruiken als co-vergistingmateriaal. De materialen zijn veel goedkoper en vormen een inkomstenbron voor natuur en landschap. Zo levert Staatsbosbeheer voor deze mestvergister een deel van de biomassa aan. Nationaal Groenfonds financiert dit project samen met FSFE.

2 RECREATIEFONDS GEMEENTE SLUIS

BEHEER RECREATIEFONDS EN FINANCIERING PROJECTEN

Het Groenfonds heeft in samenwerking met Recron, DLG en NEXT vastgoed bv, ondersteund door het Ministerie van EZ, een methodiek ontwikkeld voor financiering van vernieuwing in de verblijfsrecreatiesector in combinatie met natuur. Eind 2015 is de eerste pilot in de gemeente Sluis (Zeeuws-Vlaanderen) van start gegaan en spreken we met de eerste ondernemers over het financieren van hun natuur-inclusieve plannen. Het Groenfonds brengt financieringskennis in, beheert het recreatiefonds en het verstrekt financieringen voor de groene investeringen.

3 HERINRICHTING HUNZEDAL

BEDRIJFSVERPLAATSINGEN UIT DE ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur langs de rivier de Hunze in Noordoost Drenthe vraagt om aankoop van agrarische gronden. Soms van stoppende boeren, maar ook van jonge levensvatbare bedrijven. De sleutel om deze laatste groep mee te krijgen is het bieden van een nieuwe en betere toekomst elders met een passende financiering voor de boer én de provincie. Nationaal Groenfonds regelt een financieel arrangement dat dit mogelijk maakt.

4 VOORFINANCIERING PARTICULIER NATUURBEHEER

FINANCIERING NATUURAAANLEG DOOR PARTICULIEREN

Sinds 1999 is het voor particuliere grondeigenaren mogelijk om met provinciale subsidie natuur aan te leggen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Alleen sloot de geboden jaarlijkse uitkering niet aan bij de eenmalige financieringsbehoefte van de eigenaar en de regeling dreigde stil te vallen nog voor die begon. Het Groenfonds ontwikkelde een slimme financiering met lage groene rente en droeg zo bij aan het grote succes van particuliere natuuraanleg.

5 ALGASPRING

ALGENKWEKERIJ

Algaspring kweekt algen voor de viskwekerij. Hiervoor hebben ze een aantal specifieke producten ontwikkeld en gaan deze introduceren op de Zuid-Europese markt. Om dit mogelijk te maken is vanuit het Visserij Investeringsfonds (VIN) een lening verstrekt om de ontwikkelkosten te financieren. Het Visserij Investeringsfonds financiert innovatieve projecten voor duurzame visserij in Nederland. Het fonds richt zich vooral op aquacultuur en de reguliere visserijsector. Het dagelijkse fondsmanagement van VIN is ondergebracht bij het Groenfonds. Uiterlijk oktober 2016 moet al het geld in het fonds uitgezet zijn in de vorm van leningen aan projecten.

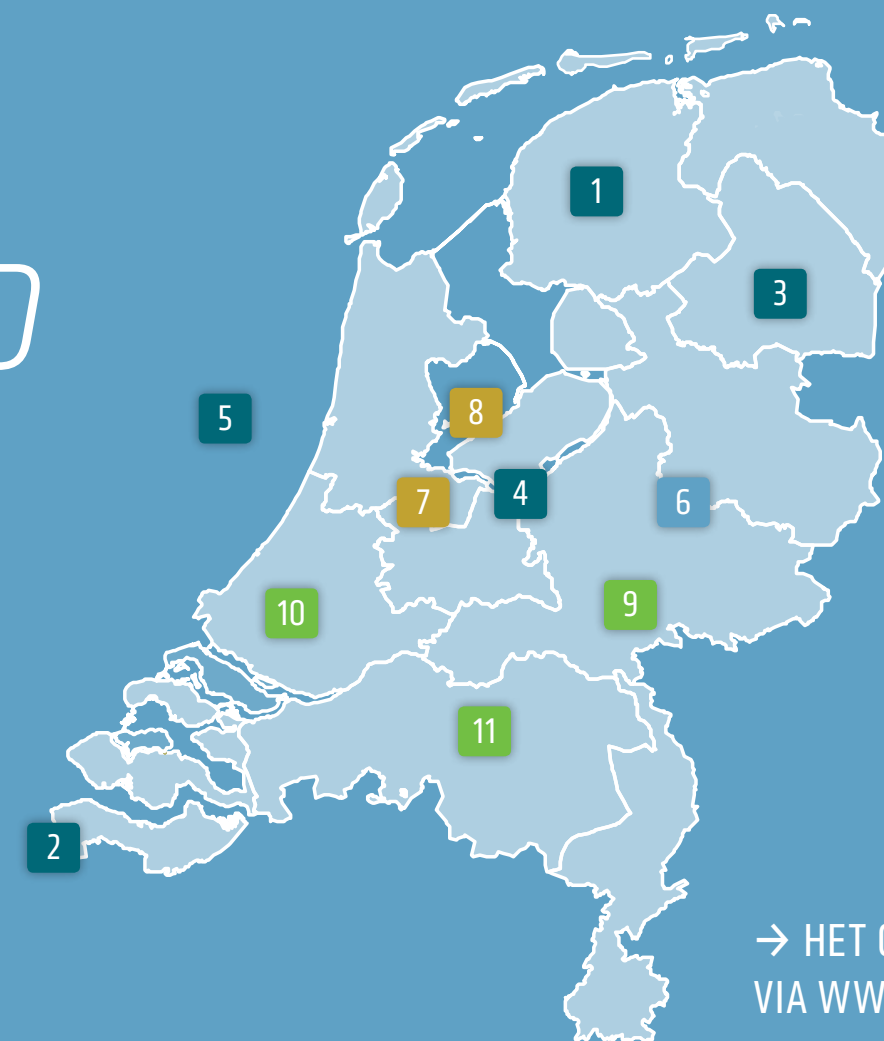
6 FINANCIERING GELDERSCH LANDSCHAP EN LANDSCHAP OVERIJSEL

PROJECTREKENING MET EEN KREDIETFACILITEIT

Het Groenfonds heeft in 2015 met twee Provinciale Landschappen een Projectrekening met een kredietfaciliteit afgesloten. Deze stelt hen in staat om snel in te spelen op ontwikkelingen, bijvoorbeeld wanneer er grond te koop komt die past in de natuur- en landschapsdoelen van de provincie. De Projectrekening biedt ook ruimte om extra investeringen te doen. Door de samenwerking met het Groenfonds kunnen deze natuurprojecten versneld worden.

→ HET NATIONAAL GROENFONDS IN BEELD

MET TROTS LATEN WIJ U EEN AANTAL BIJZONDERE PROJECTEN ZIEN WAARBIJ HET GROENFONDS IN 2015 EN EERDER EEN BELANGRIJKE ROL HEEFT GESPEELD.

7 KAVELRUIJ VELDWERING - PROVINCIE UTRECHT

FINANCIERING NATUURAAANLEG DOOR AGRARIËRS

Een aantal agrariërs in de provincie Utrecht die deel uit maakten van een kavelruil/ grondaankoop traject leggen deels natuur aan, passend binnen de doelstellingen van Provincie Utrecht. Het Groenfonds bedacht het arrangement en was samen met de Rabobank financier. Hierdoor is het proces versneld.

FINANCIERING

DRAAGVLAK

ADVIES

BEHEER

→ HET COMPLETE JAARVERSLAG KUNT U DOWNLOADEN VIA WWW.NATIONAALGROENFONDS.NL/JAARVERSLAG

8 MARKER WADDEN

NATUURHERSTEL MARKERMEER

Marker Wadden zorgt voor natuurherstel van het Markermeer door de aanleg van eilanden met zand klei en slib uit het Markermeer. Met dit project creëren we een robuust natuurgebied dat voor de hele Nederlandse natuur van groot belang is. Tegelijkertijd maken we het Markermeer aantrekkelijker. Zo zijn de nieuwe eilanden straks toegankelijk voor natuur liefhebbers en watersporters. Nationaal Groenfonds voert het financieel beheer van het project Marker Wadden voor de ministeries van IenM en EZ, Rijkswaterstaat, de provincie Flevoland en de Vereniging Natuurmonumenten. Het Groenfonds bundelt hierbij geldstromen, beheert deze en zorgt voor snelle uitbetaling via één loket. Eind 2015 is bij het Groenfonds € 31 miljoen ten behoeve van dit project ondergebracht.

9 AFSTUDEEROPDRACHT 'GROENE ZORGCOMBINATIES'

ONDERZOEK WELZIJNSZORG EN NATUUR DOOR STUDENTEN VAN HOGESCHOOL VHL

Suzanne Kroon en Laurens Bonekamp, twee studenten van Hogeschool VHL, hebben hun afstudeerscriptie geschreven rondom het onderwerp natuur en zorg, dat Nationaal Groenfonds graag nader onderzocht wilde zien. Inmiddels is hun eindrapport 'Groene Zorgcombinaties, natuurinclusief ontwikkelen als kans voor innovatie in de gezondheidszorg' over natuurinclusief ontwikkelen als kans voor innovatie binnen de welzijnszorg verschenen. Het Groenfonds heeft hiermee een beter beeld van de vernieuwende kansen en mogelijkheden voor natuurontwikkeling in combinatie met gezondheidszorg en bood de studenten de kans om in de praktijk mee te werken aan dit onderzoek.

10 TUIENTELLING.NL WINNAAR NATIONAAL GROENFONDS NATUURPRIJS 2015

TELLEN EN INVENTARISEREN VAN PLANT- EN DIERSOORTEN MET VRIJWILLIGERS

De winnaar van de Nationaal Groenfonds Natuurprijs 2015 is Tuintelling.nl van Sovon Vogelonderzoek en zes andere natuurorganisaties. Tuinen beslaan een groot deel van Nederland. Maar wat er allemaal in leeft aan verschillende soorten vogels, vlinders, zoogdieren, amfibieën en insecten weten we nauwelijks. Tuintelling.nl betreft vrijwilligers die - in hun eigen tuinen - soorten inventariseren en tellen en hun bevindingen doorgeven. Het Groenfonds wil vernieuwende initiatieven als Tuintelling.nl die bijdragen aan draagvlak voor natuur en landschap in het zonnetje zetten en zo bevorderen dat meer mensen en organisaties hieraan bijdragen.

11 CROWDFUNDING VOORNATUUR

WEBSITE WAAR NATUURPROJECTEN ZICH KUNNEN AANMELDEN VOOR CROWDFUNDING.

Crowdfunding VoorNatuur is een initiatief van InnovatieNetwerk en kreeg begin 2015 de huidige vorm door samenwerking met LandschappenNL en IVN. De particuliere aankoop van natuurgebied Dommelbimd in Bostel kreeg grote aandacht in de media en veroverde zelfs een plek in de landelijke crowdfunding top 13. Crowdfunding VoorNatuur biedt ook praktische ondersteuning en advies. Als innovatieve financier zet het Nationaal Groenfonds zich in om kansrijke financieringsmodellen te ontwikkelen voor groene projecten. We onderkennen het belang van een breed maatschappelijke draagvlak voor natuur, landschap en duurzaamheid en willen daar graag actief een bijdrage aan leveren. Daarom is Nationaal Groenfonds partner van CrowdfundingVoorNatuur.